

Salgótarján és Vidéke.

Szépirodalmi és közgazdasági hetilap. — A Polgári Kör hivatalos lapja.

Előfizetési ár:

Egész évre	10.—	A Polgári Kör tagjai és tanítók részére:	
Fél évre	5.—	Egész évre	6.—
Negyed évre	2.50	Fél évre	3.—
Egyes szám ára 20 fill.		Negyedévre	1.50

Felelős szerkesztő:

Dr. CZIGLER JAKAB.

Minden a lap szellemi részét illető közleménynek valamint hirdetésnek és előfizetésnek a „Salgótarján és Vidéke” szerkesztőségéhez, vagy a Boros nyomdába intézendők.

Amerika.

Óriási mérvet ölt a kivándorlás, egész vidékek néptelenekké válnak, sietnek lakói egy szerintük új boldogabb hazára felé. Itt hagyják azt a hajdan tejjel, mézzel folyó országnak nevezett Magyarországot. Legtöbbje a kivándorlóknak ropantul csalódik, sokkal nagyobb nyomort, nélkülözést szenved ott az új hazában és örül, ha nagynehezen vissza tud jönni. Csak nagyon kevésnek sikerül a boldogulás, de ez mind nem elég elrettentő példa, mégis ezren és ezren hagyják itt hazájukat, hogy Amerikába vándoroljanak. Az ennek a vándorlásnak okát kutatjuk, azt sok mindenféle körülményben fogjuk találni. A kivándorlók egy része szökevény, részint a katonai kötelezettség alól akar kibujni, részint az igazságszolgáltatás elől szökik, ezekért nem kár.

A kivándorlók legnagyobb része azonban azért megy új hazába, mert az itteni socialis viszonyokkal nincs megelégedve, s odaát jobb megélhetést, boldogulást remél. Őh ha ezek tudnák azt, hogy félannyi munkával, iparkodással mint amennyit odaát kifejtjenők kell, itthon is boldogulnának, nem hagynák el hazájukat. De hát sajnos, a munka még szegény, a munka nálunk nem nemesít, de rangkülönbségeket teremt. Nálunk az, aki keze munkájával keresi kenyerét, nem ur, az nem lehet kaszinótág.

Ur nálunk az a szegény szellemi munkával foglalkozó, ki ha mindjárt 60 kor. havi díj mellett is ott körmölget, másolat valami hivatalban, de nem ur a műhelyében dolgozó suszter, szabó s más iparkodó iparos, pláne a napszámos, munkás. Ez az oka annak, hogy ezek legtöbbször oda vágyik, hol nem a vallást, foglalkozást nézik, hol ur az, ki dolgozik, iparkodik, s magát tisztességesen fentartja. Ez a tudat vonzza iparosaink s munkásaink legnagyobb részét az új hazába. Hogy aztán ott sokszor nagy és keserves csalódások érik őket, hogy a legnagyobb részük visszavágyik, az más, arra itt nem gondol a kivándorolni akaró. A hiba társadalmunkban van, itt csak az idő s felvilágosodottság segíthet, reméljük azt, hogy majd talán nálunk is még másképp alakulnak a társadalmi viszonyok s megszűnik az átkos kasztrendszer. A mi engem a fejtegetés megírására indított, alábbi amerikai levél, melyet egy idevaló család Amerikába szökött fia írt, s mely levél jellemzi az amerikai viszonyokat. A családra való tekintettel a nevetek elhagyjuk. Im a levél:

Newyork 1909. ápr. hó 10-én.

Drága Szüleim!

Nem tudom mikép kérjem bocsánatukat, a hosszú hallgatásomért, mivel mentsem magam s vajjon megérdemlem-e általában bocsánatukat. Mindenek előtt hallgatásomnak oka az, hogy oly rosszul folyt a dolgom, hogy titeket megszorí-

tani nem akartalak. Valószínűleg tudják, hogy ezen boldognak nevezett aranyország az utolsó két évben a nyomornak színhelye volt, úgy hogy a kivándorlás óriási mérvet öltött. Az emberek nem tudtak s nem tudnak ma sem foglalkozást találni és éhesen, lakás nélkül kóborolnak az utcákon. Ez a krízis engemet is ért, úgy hogy heteken keresztül hajlék nélkül voltam és egészen kétségbe estem. Éhesen kóboroltam heteken át az utcákon, bármi munkát keresve, de hiába. Nem is tudjátok tik magatok helyettem beképzelnem, miután hála Isten jó dolgokat van és bizonytalán kérdezni fogjátok tőlem, mikép tomplulhatott el bennem minden érzés annyira édes szülői és testvérei irányában, hogy azok miként létevel nem is törődtem. A kérdésre minden esetre nehéz felelni, de tőlem telhetőleg meg akarom nektek magyarázni. hogy bocsánatokat megnyerjem.

Mi volt az oka annak, hogy hazámat, szülőföldemet, hol gyermek éveimet töltöttem nehéz szívvel abban a tudatban, hogy soha többé nem látom, elhagytam, azt tudjátok. A könnyelműség volt az az elégedetlenség, mert amióta Metzből visszajöttem, sohasem éreztem szüleim és testvéreim szeretetét és csak gyűlöletet vettem észre. Ennek tulajdonítható az is, hogy még könnyelműbb lettem. A katonasághoz kerültem, hol hazulról csak csekély pótlékot kaptam és azzal be nem érthettem, úgy hogy adóságokba keveredtem

TÁRCZA.

Az első bál után.

Lili kis leányszobájában ül hintaszékében és álmodja tovább az édes tegnap estét, — az első bált.

Vissza gondol arra a kedves napra is, mikor Kovács, meg Szokolczy jöttek kérni a mamát, vigye el most erre a bátra Lilikét, hiszen már nagy lány. Milyen boldog volt hogy az ő jó anyuskája megengedte.

Aztán a lázas készülődés, a sok-sok kedves dolog amivel el volt foglalva addig — mily örömet szerzett neki.

A hab fehér ruha, ah hogy ujongott, tapsolt örömben, alig várta, hogy magára vehesse.

Végre eljött a bál napja, az első hosszú ruhát magára vette, a tükör elé állt és hosszasan nézte magát, — de aztán elszomorodott. — Tetézett magának ebben a szép hosszú ruhában, igen ám de Olga sokkal szebb — és Pista a múltkor is ő vele bétált, bizonyára őt szereti. — Igen, igen őt szereti, — és könnyek gyultak a szemébe, mikor a mama belépett és még egy csokrot hozott neki. — Pista küldte! Ah! milyen boldog

volt most Lili, örömben a mamájához szaladt össze csókolta őt, szerette volna kikiáltani, „igen engem szeret mégis,” — de nem sokáig tartott az öröm. Arra gondolt, hogy bizonyára küldött Olganak is és neki csak azért, hogy épen legyen. Az Olgaé bizonyára szebb, — de hát tulajdonképpen akkor miért is küldött nekem? Nem, nem is tűzöm föl, ne lássa Pista, hogy beugrom neki. Azt tűzöm föl, hogy lássa Pista, hogy nekem nem kell az ő kegyelem virága.

„De Lili, az Istenért, siess már egy kicsit! — Már megint a másik csokrot tüzted fel?”

Lili most már nem volt szomorú — elpirult, mert a tükörrel szembe levő ajtóban a mama megett Pistát pillantotta meg. — Hirtelen kicsérlette a csokrot, de hogy kellett volna neki most már a Nemes Géza csokra. — Zavarában csak annyit mondott halkan: „Igen mama... már készen vagyok... Nézzem melyik áll jobban!”

„Ugye ez a piros?” kérdezte mosolygva a mama. „Igen a fehérhez jobban áll a piros mint... már tovább nem folytathatta, mert a mama hangos nevetésben tört ki és vele nevetett Pista is.

Lili elpirult mert hiszen mind a két csokor piros volt, csak egyik rózsán, másik székfű. — A mama oda ment hozzá megcsókolta, Pistát pedig tuszkolta kifelé, hogy ne nevése ki az ő kisleányát. —

Aztán mikor a fényes bálterembe léptek, ő a Pista karján, kimondhatatlan boldog volt, szerette volna oda kiáltani a jelenlevőknek, „nézzetek mi szeretjük egymást!” Aztán lassan szinte öntudatlanul ment a Pista karján, gondolta, hogy bár így vezetné őt Pista az életen keresztül is.

Táncait csak nem mind lefoglalta, a ah az a kedves második négyes — nem felelt el soha, soha!

Mikor Pista megmondta neki, hogy szereti őt, hogy dobogott a szíve, s hogy remegett mikor Pista mondta, szeressen egy kicsit maga is engem Lilike — szeressen! Milyen boldogság is az szeretni és szeretve lenni!

Lili nem felelt, — azóval nem tudott volna erre felelni, csak szeméi mondták „szeretem” és Pista megértette.

Mikor haza jött bezárkózott kis szobájába de nem aludt el mindjárt, azótte tovább ezt a boldog álmodt! Cigány zene hallatszott az ablak alatt, — oly szépen bústa, hogy „Csak egy kis lány van a világon,” meg hogy „Képeddel alszom el, képeddel ébredek.” Gondolatban újra halja ezt, hallja a Pista kedves hangját is. Kezében a táncrendel sorítja és újra azon a kedves néven pihán — látszó, csöndesen elalszik és álmodja tovább az első bálról.

Géza.

és azokat nem fedezhettem. Nevetségesen csekély kis összeg volt, mely miatt szökni kellett, de egyéves önkéntesi jogomat elvesztettem volna és három évig kellett volna szolgálnom. Ezt nem akartam és szöktem, holott könnyen megmenthető lettem volna az igaz, de senki sem könnyűült rajtam.

Igy kerültem Amerikába, hol azóta nyomorgok, mert a tudománynak itt becsé nincsen. Itt dolgozni kell, munkásnak kell lenni, aki munkájáért feláldozza magát s az nem vagyok. Én s más sok ezer úgy nevezett tanult proletár, ki dolgozni nem tud, csak a vak szerencsére bizza magát. Én itt már a legalantasabb munkát is végeztem, voltam edénymosó, nap-számós stb. No gondolhatjátok, mily érzéssel tölthettem itt a telet, éhezve s fáva, rongyosan kujtorogva az utcákon. Minden emberi formát elvesztettem, demoralizálva a szó szoros értelmében véve, mert a legnagyobb fáradtságom dacára munkát találni nem tudtam, a legocsmányabbat sem. Anyira voltam, hogy az emberiséget meggyűlöltem, nem akartam ismerni sem szülőt, testvért, rokont elakartam felejteni multamat és átkoztam a pillanatot, mikor születtem. Mintha az egész világ ellenem összeesküdött volna, így lőn aztán, hogy egész érzéketlen lettem. Bi-ouy k. apám, ez Amerika, megzabolázta az embert, sohasem gondoltam, hogy ennyire súlyedek.

De idők multával változik az ember gondolata is, ma meglehetősen jó dolgom van, mint levelező vagyok alkalmazva egy orvosi intézetben és 12—14 dollárt keresek hetenkint. Magyarul, németül, tótul és angolul kell leveleznem és hiszem, hogy idővel még feljebb vihetem, ha el nem bocsájtanak, mert végleges állásról itt szó nincs. Már egy kevésbé kiruházkodtam s amint valamit megspóroltam, nektek akarom küldeni, hogy jóvá tegyem azt, a mit ellenetek vétettem. Több tisztán családi ügyet érintő dolog után folytatja:

Igen az az Amerika, és az amerikai életet csak az ismeri, a ki itt volt és átélte, azt leírni nem lehet. Tulajdonképp Amerika nem más, mint a család hazája, mert tisztességes uton boldogulni itt lehetetlen. Itt minden csak család, az étel, a ruházat, az orvosok, a tudomány stb. Igazságtalanság a legnagyobb mértékben, civilizáció nincs, kultúra nincs, minden csak reklám.

Idáig a levél, mely után sötéten, de a valót festi, arra int, hogy iparkodjunk itt boldogulni, ne hagyjuk el hazánkat, hogy másutt nagyobb szomorúságba kerüljünk. X.

A pápa és a közgazdaság.

Egymás mellé állítva ezt a két fogalmat, bizony furcsán festenek. A huszadik század a maga haladási teljesítményeivel volt csak képes ezt a kettőt egy kalap alá fogni. Eddig sem volt ugyan ritka dolog, különösen pedig abban az időben nem, mikor a pápának világi hatalmuk is volt, hogy túllépték a vallás erkölcsi határt és kiváló érzékenységet mutattak általános társadalmi kérdéseket illetőleg. Az üzleti szempont elől sem zárkóztak el teljesen, mert arra például nem emlékezünk, hogy a pápák közül bármelyik is visszautasította volna a neki juttatott Péterüléseket.

Ami azonban a napokban történt a Vatikánban, az tanácsa annak, hogy a pápa mily alaposan ismeri a falakon túl nyüzgő élet herce-burcás viszonyait. A Vatikán falai ugyanis nem oly magasak, hogy azokon át ne lehessen tekinteni, s hogyha az azokon belül székelő agg pápa azokon által csak a Szent-Péter templomig juthat is, még e rövid uton is az élet-tülekedés-tolakodás számtalan jelét láthatja. Ott halad el például a Vatikán mentén egészen a hírneves székes-egyház tőszomszédságáig a villamos vasút, ez a legtokéletesebb városi közlekedési eszköz, de még egy tapodtat se kell tennie, csak hálósobájából le kell tekintenie a maga előtt látja az örök várost, melyből legelőbb szemébe tűnik a szobájával szemközt levő apró, igénytelen üzletek, boltocskák egész sora. Láthatja a mindennapi kenyérért küzdő kereskedőket, segédekét és napszámósokat, kik éppenséggel nem ünnepeken, hanem robotolnak kora reggeltől késő estig.

Nem csoda tehát, hogy a huszadik században a közgazdaság egy rákfenéje még a pápának is feltűnt. A pápai zarándokok fogadása alkalmával a megfigyelésének érdekes tannjelét adta, amennyiben nyilatkozott a sztrájkokról. Aggodalommal látja a munkásság e fegyverének elfajulását, mely már nem mint ultima ratio szerepel, hanem mint kényszer eszköz a mesterségesen felcsigázott igények kielégítésére. Ajánlja tehát, hogy a keresztény munkásszervezetek sztrájkok elhatározása előtt előzetesen tárgyaljanak.

A végzetes „Ne temere” enciklika kibocsátása után ez a kijelentés bizonyára nem fogja eltávolítani jó hatását, mert alkalmas arra, hogy a békés viszonyokat elősegítse. A világi hatalmatól immár teljesen megfosztott pápa a kérdést természetesen csak keresztényi szempontból vizsgálhatta meg. Mi ellenben a benne rejlő igazságokat kiterjeszthetjük egész közgazdasági életünkre és figyelmeztethetjük munkásköreinket, amelyeknek jogos igényeit korlátlanul elismerjük, hogy a sztrájk hatalmas, békétrontó fegyverrel óvatosabban bánjanak és csak akkor használják azokat, amikor már semmi más eszköz nem áll rendelkezésre és amikor a harc felvétele jogosult és elkerülhetetlen.

Helyzetük javítását a munkások ugyanis nemcsak a hieroszakolt bérjavítástól, hanem sokkal inkább a közgazdaság megizmosodásától várhatják, mert a tehető, a gazdag közgazdaság többet adhat önként, mint a tengődő munkaadó erőszak átán.

Hirek.

Személyi hír. Máthé Géza vármegyének kir. tanfelügyelője e hó 15-én néhány napi tartózkodásra községünkbe érkezett, mely alkalommal a polgári iskolát látogatta. Ugyancsak jelenlétben tartott meg az Állami elemi iskolák építésére hirdetett arajjtás.

Eljegyzés. Ösv. Fischer Bertholdné, községünk egyik legnagyobb divatárú üzlet volt tulajdonosát eljegyezte Streisinger Mór balassagyarmati magánzó.

Műkedvelő a palackgyárban. Valóban meglepetést szerzett a nagyszámmal összegyűlt publikumnak az a műkedvelő előadás, amit a palackgyári munkásság adott elő folyó hó 16-án a Sonnenschein-féle vendéglőben. A műkedvelői díjtételezés előzte meg. Sajnos került előnek az „Egérke” című dialóg, mit Hajék Rózsi és Erdődi adott elő Hajék Rózsi pompás alakítása, szin-

padi otthonossága mindenkit lebilincsel. Utána következett a „Samuka” bohózat. A szereplők közül különösen ki kell emelnünk Krättschmer Mickét, Boros Erzsikét és Annuskát. A férfiak közül nagyszerű volt Deutscher Gyula aki természetes humorával örökös derűtséggel tartotta a közönséget. Kifogástalanok voltak Hajék József, Schröder Jakab és Waller János. A bohózat után a dalárda lépett fel és német dalokat énekelt. A művészi érzékkel előadott számok Köhler János karmestert dicsérik. Végezetül még egyszer lépett a dobogóra Erdődi és előadta monológját. Előadása után tánc következett. Felfűztek: Schönberg 50 fill., Kohn Mór 2 kor., Bandler Emil 2.50 fill., Eckstein 2.50 fill., Borényi 3 kor., Erdődi Kálmán 50 fill., Elstner Bertalan 50 fill., Csanderlik 1 kor., Milhaaz Lajos 1.50 fill., Radneczki József 50 fill., Szlobodni Mihály 50 fill., Sonnenschein Sami 50 fill., Dragoner 50 fill., Schulteis 50 fill., Ra'isch 50 fill., Hajék Alajos 50 fill., Stark 1 korona.

Tanulmányút. A pásztoi áll. polgári főiskola növendékei az intézet igazgatója és 5 tanár vezetése mellett e hó 19-én Salgotarján és vidéke nevezetességeinek megtekintése végett községünkbe érkeztek.

Betörés. Folyó hó 19-én szerdán reggel 7 órakor Micsek István 18 éves gyári munkás betört a Kath. Kör helyiségébe és onnan pénzt, szivrt el mellt. A jó madarat, ki becsületesen be volt csipve, a rendőrség elcsippte és hűvösre tette.

Állat az emberben. Cselder Kálmán és Csaba János helybeli suhaucok kicsalták Pál Anna 18 éves helybeli hülye leányt a vágóhid mellett erdőbe és ott erőszakot követtek el rajta. A szegény leányt a balassagyarmati kórházba kellett szállítani. Az erőszakos suhaucokat a rendőrség feljelentette.

„A páholy,” ez volt kiütve folyó hó 15-ére a műkedvelői ifjúság által a Vadász nagytermében. Tekintettel arra, hogy az előadás az árva gyermekek javára rendeztetett, közönség nem gyűlt annyi számmal, hogy az előadást megtartani lehetett volna. A publikumot inkább a cirkusz érdekelte, mert az ugyanazon estén tömve volt. Hát ilyen a tarjánai műpártolás. A műkedvelő punktd első napjára lett elhalasztva.

Gyűlés. A „Nógrádvármegyei Tanítóegyesület” Salgotarjáni Köre 1909. május 27-én délelőtt 8 órakor Füleken a róm. kath. iskolában rendez tavaszi gyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Gyakorlati tanítás. Egy olvasmány kezelése a II. osztályban. Tartja: Dürner Győző. 2. Elnöki megnyitó és jelentés. 3. A mult évi jegyzőkönyvnek felolvasása és két hitelesítő tag kijelölése. 4. Értekezés: Vidéki tanítói internátusok szervezése, különös tekintettel leányaink nevelése szempontjából. Tartja: Makay György. 5. Egyesületi számadások előterjesztése és költségvetés készítése. 6. Értekezés: Az egyházamban való tanítás megfelelő-e népünk gazdasági érdekeinek és a pedagógiai követelményeknek? Tartja: Bechene I. Ánsló. 7. Egyesületi ügyek. 8. Értekezés: Mily népiparok volna a népiskolában leányok számára kezűgyesítés tanítása alkalmával megvalósíthatók és a hasonló iskolában folytatandók, hogy később a nők számára mint önálló háziipar az életfentartás eszközeül szolgáljanak? Előadja: Süle Dénes. 9. Indítványok. 10. Tisztaítás. 11. A jövő tárgyalás helye és a gyakorlati tanítás anyagának megválasztása.

Csendélet Mátraszélen. Hajdanában Mátraszélen községet uráló dombon, egy templom állott, mióta dűledesett, azt tán a község vénei sem tudják határozottan megmondani, elég ahhoz, hogy már jó ideje annak, hogy az isteni tisztelet megtartását eltiltották, ne hogy emberéletben kár essék. Hosszú tanácskozás után, végre valahára elhatározták, hogy a templomot lebontják, hogy újat fognak-e építeni, azt csak a beavatott kövők tudhatják, eddig semmi biztos nem szivárgott ki a nyílvasóságba, elég a dologhoz, hogy a községbeliek bontják és valószínűleg a templom udvarát tágitani szándékoznak, mert ásásokat eszközöltek, a kiásott talajot pedig, a domb alján elhúzó útszakaszra lehányják, úgy hogy az arra menők, annak a veszélynek vannak kitéve, hogy a dombtetőjéről alázuhanó földtömegek egyszerűen agyonütik, vagy pedig a lovak megbokrosodnak, és így még inkább veszélyeztetik a gyanútlan utas csoportjainak épségét; sőt nem is tartják érdemesnek, hogy az épen ott nagyon szűk és meredek útszakaszra legördült sokszor félméteres átméréjű földtömböket onnan elvigyék, úgy hogy éjjel ezáltal az utazás tényleg életveszéllyessé válik. Ezen dombtetőn valamikor temető is lehetett, mert f. hó 15-én amikor a veszélyes szoroson átutastam emberi síngesontot láttam csuáng földtömeget, melyet ugyan néhány karó tart előbb-utóbb le fog zuhanni és véletlenül nagy szerencsétlenséget okozhat, akkor késő lesz a bánat. Felhívjuk az illetékes hatóságot, sziveskedjék a helyszínre kiszállni és oly intézkedéseket fogantatni, hogy először az élők testi épsége legyen megóvva, másodsor, győződjék meg arról, hogy a talált emberi csontok az egészségügyi és a pietás követelményei szerint lesznek-e eltemetve.

Árlejtés. A salgótarjáni állami elemi iskolák építkezésére f. hó 17-én d. e. 11 órakor tartott verseny tárgyalásra beérkezett 4 ajánlat Nógrádi István losonci vállalkozó 128 ezer, Koch Károly bpesti vállalkozó 121000, Hoffmann Jenő balassagyarmati vállalkozó 120000, Sinágel József helybeli vállalkozó 112000 koronára adták be ajánlatukat. Folyó hó 19-én tartott nyilvános verseny tárgyaláson Koch Károly budapesti képviselői vállalkozónak adták ki. Ugyanezen cég építi az áll. polgári iskolát is.

Vakmerő támadás. A közép korba illő vakmerő támadás történt Nemtibe. F. hó 11-én este 7/7 órakor a nemtői postamester a postahivatal udvarának ajtajában állt a piszogatott, hirtelen hozzálép Pintér János (farsang) bányász nemtői lakos s szó nélkül a posta mester szemébe csap öklével, torkon ragadja, a földre teperi, fejét bezuzza s folyó utlegeli, úgy hogy ha a postamesternek otthon levő 17 éves fia atyjának segítségére nem siet, az a betyár a postamestert halálra veri. A postamester támadóját csak látásából ismeri, vele az életben még soha szaváltása nem volt, ép azért érthetetlen mi okból történt e durva támadás, nincs kizárva az a gyanú, hogy ha a postamestert tönkre verheti, talán a postahivatalba szándékozott betörni. A postamester sérülése kivált jobb szemén igen súlyos. Szerencse, hogy e vakmerő támadásnak szemtanúi vannak s így bizonyos, hogy a durva merénylő példás büntetésben fog részesülni. Ugy látszik, hogy már Nemtő és nemely jól ismert környékbeli falvak hírvivője jut, hol tudnivaló, hogy a nemtői tisztességes embernek még az utcára sem

tanácsos kilépni. Ajánljuk ezen esetet főszolgabírónk figyelmébe.

Öngyilkosság. Nem hiába félnek a babonás emberek a péntektől, a szerencsétlen napuk tartják. Ez egyszer ismét annak bizonyult a péntek. Két öngyilkosság történt nálunk e napon f. hó 14-én. Keresztényi Mihály lakosának padlásán felakasztotta magát, de még idején észrevették a levágták, úgy hogy szándéka nem sikerült. Életben maradt, de a levágás alkalmával fejét betötte. — Ugyancsak felakasztotta magát a zsidó temető melletti erdőben Szekeres András, 28 éves helybeli lakos. Holtan találták már, s így szándéka sikerült. Az öngyilkosságok okát nem tudni.

Ajánlkozás. IV. polgárit végzett jó irású 17 éves ifju körjegyző mellé, vagy más irodába írónaknak ajánlkozik. Cim megtehető a lap kiadóhivatalában, vagy Takács-Mór tanító úrnál Salgótarjában.

Nagyvásár. Ritkaság számba menő szép idő kedvezett a mostani nagyvásárnak, csak a por volt nagy. A vásár nagy látogatottságnak örvendett. Egyes kisebb lopásoktól eltekintve, zavartalanul folyt le. Egy pár tolvaj asszonyt meg is csíptek, úgy a sátrak alatt, mint az üzletekben.

Tekepálya megnyitása. A Pálfalvai Bányatelepi Olvasó Kör saját és a Magyarországi Munkások Rókkant és Nyugdíj Egyesülete 192. sz. pálfalvai főközpontjának különalapja javára a bányatársulati zenekar és Bota Károly zenekarának közreműködésével 1909. évi május hó 23-án táncsal egybekötött zártkörű tekepálya megnyitást rendez.

Cirkus Fekete. Fekete Ede társulata tartja most előadásait nálunk a káposztásteren épített nagy cirkusban. A társulat igen jó erőkből áll, különösen kiválik Miss Emilia a kitűnő jonglőrő a gördülő golyón, Lea Anyelott is a kiváló szél akrobata táncos pár, Giovanni és Karoline k. a. a kitűnő lovasok, Max és Géza angol eszcentrikusok, Brand, Dand és Weisz bohócok sikerült mókkaikkal mulattatják a közönséget. A cirkus meglehetősen látogatottságnak örvend.

Egy röpirat. A rendőrség a múlt hét folyamán elkobozott egy Weisz Dezso nevű egyén által jrt ügynevezett szocialista röpiratot. A röpirat támadás akar lenni a bányatársulat s különösen Bérzi Sándor felsőpálfalvai gondnok ellen. Eltekintve attól, hogy valóban igazságtalannul vádol s rágalmakat szór, olyan furcsa magyarázattal van irva, hogy azt kár volt elkobozni, mert attól még a legvadabb szocialistának is elment volna a kedve szerzővel egy párthoz tartozni. Ime egy kis szemelvény: „Bányász elvtársaim! Tudjátok mit? ugye nem? no én majd megmondom, a magyarországi bányászok 3 kor. napibér s 12 óra munkaidő mellett millió és millió a bányatársaság évi jövedelme, szent és sértetlen a paragrafusok értelmében. Kelt Felsőpálfalván, 1909. évi május hó 1-én d. u. 4 órakor a kantinnal szemben és a tekepálya háta mögött király 50 fölberelt bányász munkásaim üléséből a kupa tanács megbízásából az Elnökség.” No ezt kár volt elkobozni.

Szerkesztői üzenetek.

N. J. Fiad rögtön jöjjön be hozzám.

Gitta. Bocsnatot kérünk, hogy tárcáját véilén mulasztás következtében csak most közölhetjük.

4019/1909.

Hirdetmény.

Salgótarján közég előljárósága által közhírré tétetik, hogy az 1909. évi V. t. cikk 1. §-ának 1. pontja értelmében a földadókataszter kiigazítására vonatkozólag a a mivélségi ágváltozások felvétele végett, a község határára vonatkozó kataszteri telekkönyv, a mintaterek jegyzéke, az érvényben álló ideiglenes adómentességre vonatkozó adóágváltozások jegyzéke, a részletesen felmért kataszteri birtokvázlatok és a községi kataszteri birtokívek f. évi május hó 10-étől kezdve 30 napon át, vagyis június hó 10-ik napjáig Salgótarján közég házában az adóügyi jegyzői irodában közszemlére vannak kitéve.

Felhívotnak ennél fogva Salgótarján községben földbirtokkal bíró összes földbirtokosok, hogy a kataszteri telekkönyvet és a községben őrzött kataszteri birtokíveket a hivatalos órák alatt vizsgálják, s az állandó mivélségi ágváltozásokat az egyes földrészelekek megjelölése mellett az előljáróságnál azóval, vagy írásban okvetlen jelentésk be, mert ellenesetben a változások hivatalból fognak felvétetni.

Salgótarján 1909. évi május hó 10.

Koós, jegyző.

Tóth, bíró.

557/1909. vhtó szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VII. ker. kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. VII. 218/3 számú végzése következtében dr. Vermes Károly bpesti ügyvéd által képviselt Guttmann Lipót javára 73 K 50 f. s jár. erejéig 1909. évi április hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felül foglalt és 2307 kor. 20 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m. árak nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a starjáni kir. bíróság 1909. évi V. 279/2 számú végzése folytán 73 kor. 50 fill. tőkekövetelés ennek 1908. évi dec. hó 1 napjától járó 5%, kamatai és eddig összesen 27 kor. 89 fillérben biróllag már megállapított költségek erejéig, Kisterenyén, alperes üzletében 1909. évi május hó 29-ik napjának d. u. 1/5 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, árútség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Salgótarján, 1909. május 11-én.

Krúdy, kir. bir. végrehajtó

Léckerítés olesón eladó.

Cím a Boros nyomdában.

ASBEST CEMENT PÁLA ELADÁSRA
(hasonló az Eternithez) keresünk képviselőket Zólyom, Nógrád, Gömör, Heves, Borsod, Abauj és Jásznagykunszolnok megyékben. **BARNA GÁBOR** FIAI parkétgyárosok, 690N690S.

Nyári mulató a Wehovszky kertben.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy úgy mint a múlt évben ez idén is gondos vezetésem alatt van

a Wehovszky kerti vendéglő

melyben a t. vendégeim állandóan friss sört, asztali borokat, izletes ételeket és szolid kiszolgálást fognak találni.

Aki tehát kellemesen akarja eltölteni idejét; ne mulassza el kerthelyiségemet felkeresni.

Legalkalmasabb családi összejövetel.

A n. é. közönség számos látogatását kéri

teljes tisztelettel

Krámer Samu.

ANGOL
URI SZABO.

Bzép és divatos kifogástalan minőségű szövetekből kiváncsra többszöri próbával készít öltönyöket és téli kabátot, szakott és felöltött, különlegességeket priosez és lovaglő nadrágot, valamint papi rezereendát.

LŐRINCZE ISTVÁN
SALGÓTARJÁN,
A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

ANGOL
URI SZABO.

UJ.

UJ.

UJ.

Aki finom, elegáns s olesó czipőt akar szerezni, az ne kimélje a vasuti költséget, ránduljon fel LOSONCZRA és keresse fel a május 1-én megnyíló „TAUB és GOLDSCHMIED“-féle nagy cipőtelepet a Bácsi-utcában, ahol a legszebb állásu, elegáns és divatos férfi női és gyermek cipő bámulatos olesó árban kapható.